UKRAINIAN ENERGY EXCHANGE

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА

Звіт
щодо результатів торгівлі електроенергією на ринку двосторонніх договорів за 2022 рік

На виконання вимог Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами та Порядку відбору організаторів електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» від 5 червня 2019 р. №499

КИЇВ, БЕРЕЗЕНЬ 2023 р.

ЗМІСТ

I. ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА» НА РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ……..3

II. РИНОК ДВОСТОРОННІХ ДОГОВОРІВ НА ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА»……5

2.1.Реалізація електроенергії на виконання суб’єктами ринку електричної енергії спеціальних обов’язків для забезпечення загальнодоступних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії……...6

2.2. Реалізація електроенергії іншими суб’єктами ринку електричної енергії за двосторонніми договорами у спеціалізованих секціях……..…….7

І. ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА» НА РИНКУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

Стаття 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» закріплено обов'язок виробників (крім виробників електричної енергії, яким встановлено "зелений" тариф, та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку) реалізовувати електричну енергію за двосторонніми договорами на електронних аукціонах, порядок проведення яких затверджено Кабінетом Міністрів України, Постановою від 5 червня 2019 р. №499 (далі — Порядок №499).

Українська енергетична біржа в 2019 році отримала право проводити такі аукціони з продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів (далі – РДД) відповідно результатів конкурсного відбору згідно з Порядком відбору організаторів електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами.

Порядком №499 передбачено функціонування Аукціонного комітету до складу якого входять представники Міненерго, НКРЕКП, Мінекономіки, АМКУ та державних продавців електроенергії. Біржа може проводити аукціони з продажу електроенергії виробниками на РДД виключно в межах правил, що встановлюються Порядком №499. Моменти проведення аукціонів, що не врегульовані Порядком, визначаються у регламенті біржі, який затверджує Аукціонний комітет. Окрім цього, Аукціонний комітет здійснює моніторинг за проведенням аукціонів щодо дотримання учасниками аукціону та біржею регламенту, розробляє та надає біржі рекомендації щодо заходів, спрямованих на підтримку добро- совісної конкуренції, визначає форми та технології проведення аукціону тощо.

Торгові операції з купівлі-продажу електричної енергії на ТОВ «Українська енергетична біржа» здійснюються відповідно до Нормативних документів біржі у наступних секціях:

- Спеціалізовані секції
- Комерційні секції

Напрямки проведення аукціонів на УЕБ

РИНКОВИЙ СЕГМЕНТ				СЕГМЕНТ РЕГУЛЬОВАНИХ ЦІН	ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ДВОСТОРОННІ ДОГОВОРИ
Аукціони на виконання п. 6 ч. 2. Ст. 66 Закону	**Спеціальна сесія з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії**	**Спеціальна сесія з продажу пакетів лотів**	**Комерційна секція**	**Аукціони на виконання статті 62 Закону (ПСО) Спеціальна сесія**	**Спеціальна сесія з продажу електричної енергії для подальшого експорту**
УЧАСНИКИ – ПРОДАВЦІ					
Державні, комунальні, приватні виробники (Центренерго, Укргідроенерго, Енергоатом, інші, на добровільних засадах).	Гарантований покупець	Державні, комунальні, приватні виробники. Інші продавці, на добровільних засадах	Відповідно до Регламенту ТОВ “УЕБ” – Електро-постачальники, трейдери	Державні виробники на яких покладено спец. обов’язки – Енергоатом, Укргідроенерго	Державні, комунальні, приватні виробники Інші продавці та трейдери.
УЧАСНИКИ – ПОКУПЦІ					
Електро-постачальники Трейдери Споживачі ОСП ОСР Гарантований покупець	Електро-постачальники Трейдери Споживачі ОСП ОСР	Юридичні особи, 100 відсотків акцій яких належить державі Ліцензіати з залізничних перевезень	Гарантований покупець ОСП ОСР Електро-постачальники Трейдери Споживачі Інші учасники оптового ринку	Постачальники універсальних послуг ОСР	Нерезиденти

Торгові операції з купівлі – продажу електричної енергії на Українській енергетичній біржі у спеціалізованих секціях здійснюється за напрямками:

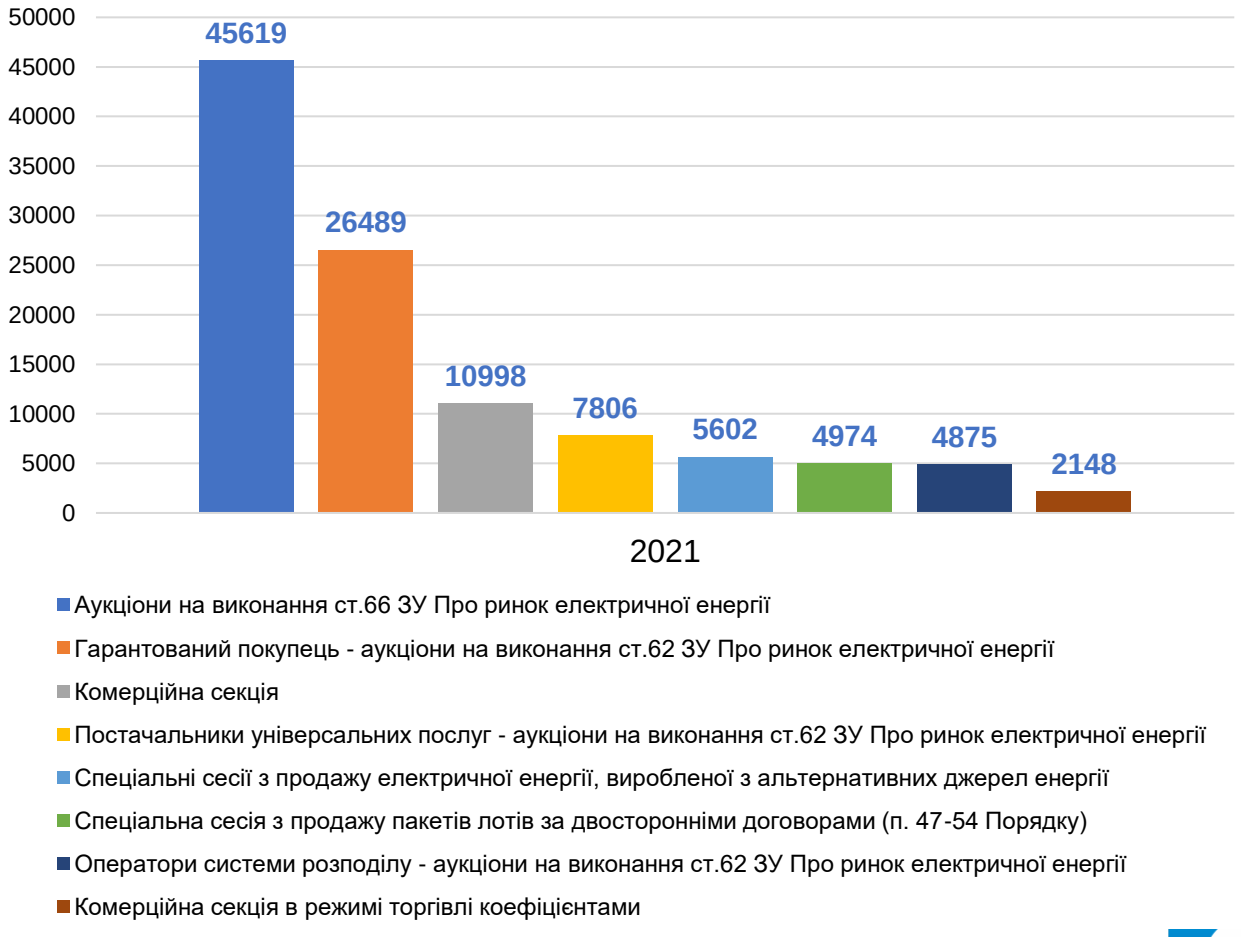
- аукціони на виконання вимог статті 62 Закону України «Про ринок електричної енергії» з метою виконання суб’єктами ринку електричної енергії спеціальних обов’язків для забезпечення загальнодоступних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії.
- аукціони у формі спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії , які визначаються гарантованим покупцем.
- аукціони на виконання пункту 6. Частини 2 Ст.66 Закону України «Про ринок електричної енергії».
- аукціони у формі спеціальної сесії з продажу пакетів лотів за двосторонніми договорами.

II РИНОК ДВОСТОРОННІХ ДОГОВОРІВ НА ТОВ «УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИЧНА БІРЖА»

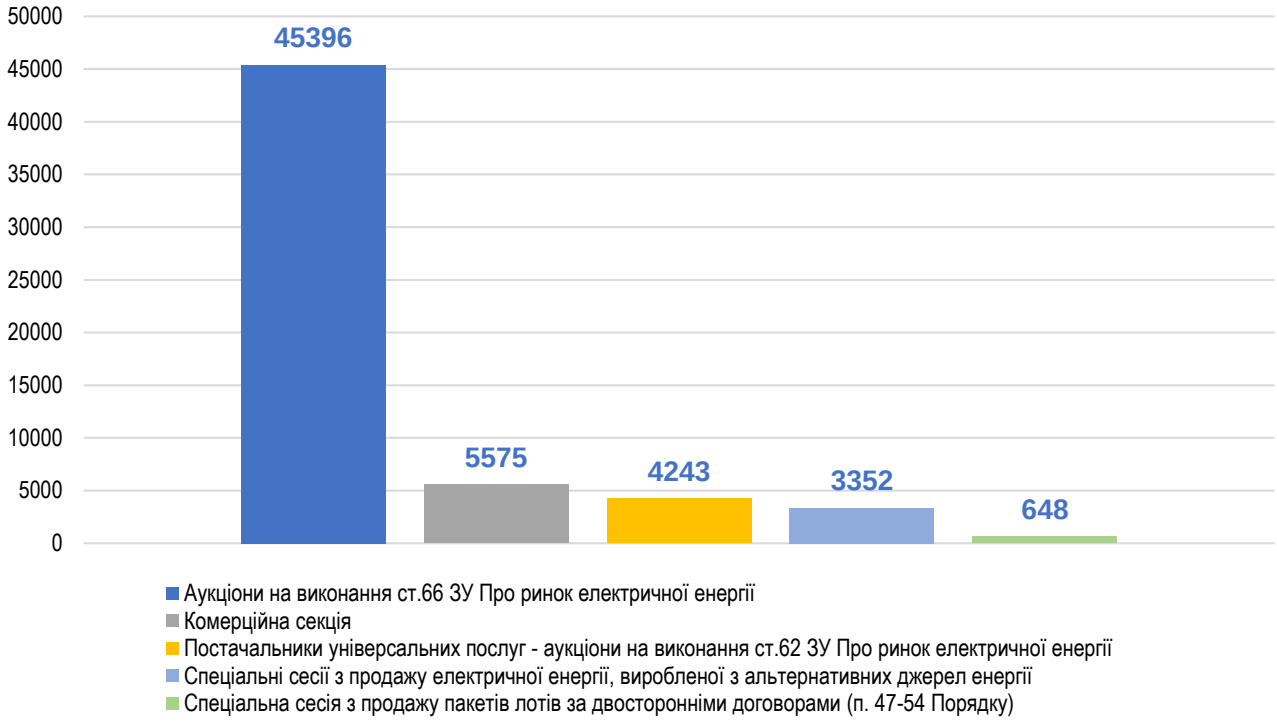
За результатами 2022 року на УЕБ було проведено 731 аукціон з продажу електроенергії, з них 416 аукціонів на виконання п. 6 ч. 2 ст. 66 Закону України «Про ринок електричної енергії», 108 аукціонів у формі спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, 204 аукціони у комерційних секціях, 1 аукціон з продажу пакетів лотів та 2 аукціони на виконання ПСО для забезпечення загальносуспільних інтересів.

Протягом 2022 року було сформовано 3 626 стартових позицій на продаж/купівлю електроенергії різного типу навантаження. Загалом за 2022 рік загальний обсяг продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів склав більше 59,213 млн МВт. год. Загалом на кінець 2022 року на УЕБ за напрямком «Електроенергія» акредитовано 500 учасників, з яких 85 вдалося долучити минулого року.

Обсяги купівлі-продажу електроенергії на УЕБ, тис. МВт.год. за 2021 р.

Обсяги купівлі-продажу електроенергії на УЕБ, тис. МВт.год. за 2022 р.

2.1. Реалізація електроенергії на виконання суб'єктами ринку електричної енергії спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії

ПСО було в 2021 році видозмінене з товарного на фінансове. З 1 жовтня 2021 року почала діяти фінансова модель ПСО. Продавцями на таких аукціонах є: виробники електричної енергії, на яких покладено відповідні обов'язки (ДП НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго»). Примірні договори купівлі-продажу електричної енергії з ПУП, ОСР затвердженні Аукціонним комітетом. На Українській енергетичній біржі в 2022 році в межах ПСО було реалізовано 4,24 млн. МВт. год. електроенергії навантаження спеціального обов'язку. Останній аукціон відбувся 14.01.2022 року.

З початку війни відповідно до Указу Президента України №64/2022 від 24.02.2022р. «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, було введено правовий режим воєнного стану в Україні. Інформація, яка розміщується у відкритому доступі, може бути використана РФ, тому, для збереження інтересів держави, електрична енергія на

виконання ПСО почала реалізовуватися поза біржею. Згідно з положеннями наказу Міненерго від 21.03.2022 № 132 «Про забезпечення купівлі-продажу електричної енергії постачальниками універсальних послуг в особливий період».

2.2. Реалізація електроенергії іншими суб'єктами ринку електричної енергії за двосторонніми договорами у спеціалізованих секціях

Аукціони у формі спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії

28 вересня 2020 року, Кабінет Міністрів ухвалив постанову «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами. Постанова зобов'язала здійснювати продаж електричної енергії, що вироблена з альтернативних джерел енергії, за двосторонніми договорами на аукціонах у формі спеціальних сесій. Стартова ціна визначається Гарантованим покупцем за спеціальною формулою, встановленою Порядком №499. Згідно з формулою, ціна враховує середньозважену ціну та обсяг продажу на сегментах оптового ринку на кожну торгову годину та кількість розрахункових періодів продукту в рамках однієї торгової доби.

На виконання п. 6^1частини 2 статті 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» таких аукціонів Гарантованим покупцем за 2022 рік було проведено 108, обсяг реалізації склав 3351,99 тис. МВт.год., що на 40% менше за аналогічний період минулого року.

Балансуюча група Гарантованого покупця

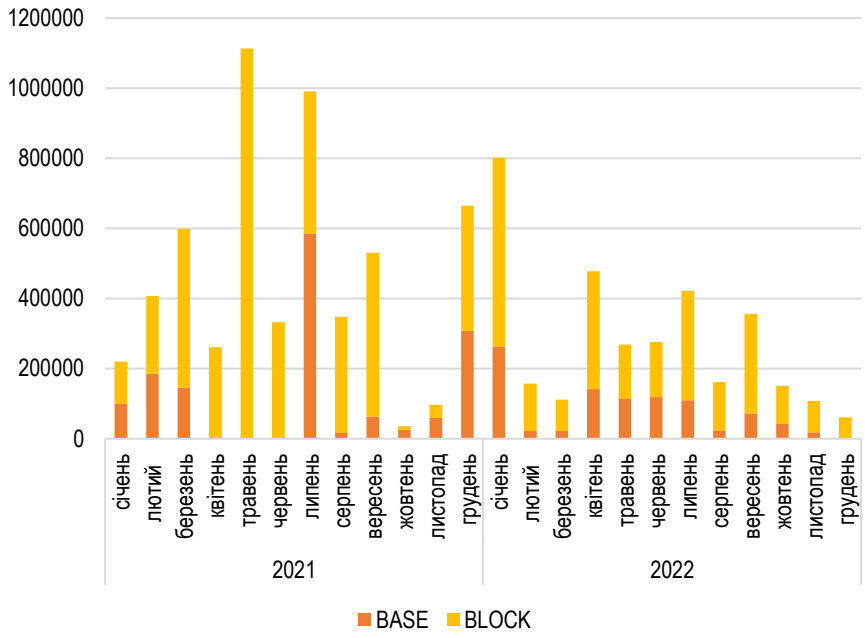

Аукціони проходять на підвищення ціни.
Стартова ціна визначається Гарантованим покупцем за спеціальною формулою:

$$Ц^{ст} = \frac{\sum_{t^{st}}^{t^{fn}} (\frac{\sum_{t}^{m}(В^{РДН} + В^{ВДР} + В^{НБ} + В^{ДД})}{\sum_{t}^{m}(О^{РДН} + О^{ВДР} + О^{НБ} + О^{ДД})}}{N^{t}}, \text{гривень /МВт. год.}$$

Обсяги продажу за типами графіків електроенергії виробленої з альтернативних джерел енергії на УЕБ, МВт.год.

Місяці	Обсяг, МВт.год
2022_01	801 847,00
2022_02	157 362,00
2022_03	111 360,00
2022_04	477 534,00
2022_05	268 910,00
2022_06	275 806,00
2022_07	421 659,00
2022_08	161 765,00
2022_09	355 936,00
2022_10	150 650,00
2022_11	108 180,00
2022_12	60 980,00
Всього	3 351 989,00

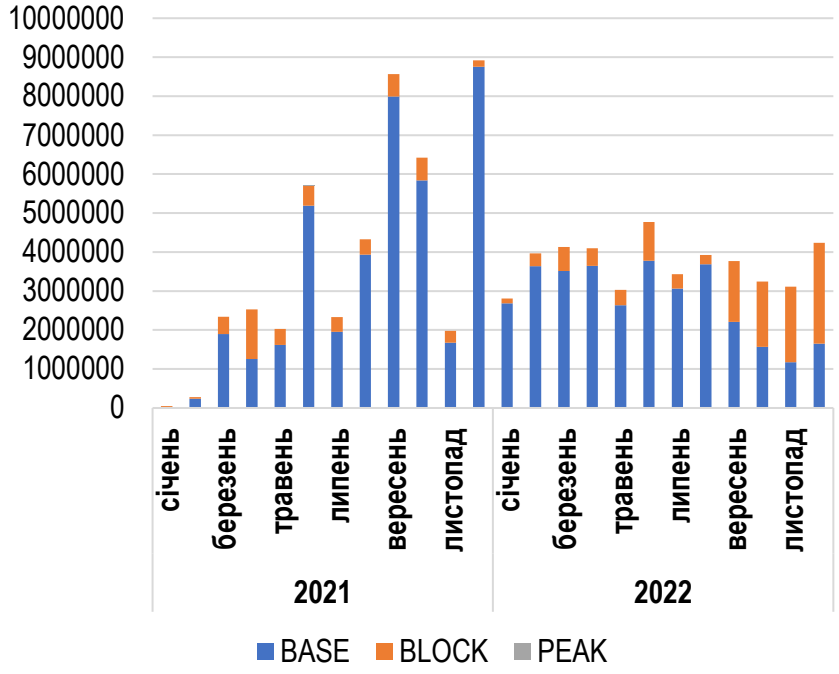

Аукціони на виконання статі 66

Загалом за 2022 рік на УЕБ, на аукціонах виконання п. 6 ч. 2 ст 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» було реалізовано 45, 396 млн МВт. год.

Обсяги продажу за типами графіків електроенергії на УЕБ, МВт.год.

Місяці	Обсяг, МВт.год.
2022_01	3 678 888
2022_02	3 967 436
2022_03	4 129 560
2022_04	4 098 224
2022_05	3 032 462
2022_06	4 769 572
2022_07	3 431 623
2022_08	3 926 458
2022_09	3 768 340
2022_10	3 244 730
2022_11	3 112 532
2022_12	4 235 717
Всього	45 395 542

З 1 вересня 2021 року до 1 квітня 2022 року відповідно до Закону України від 14.07.2021 року «Про заходи спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» з метою забезпеченості прозорості та рівних умов виробників електричної енергії державної, обов'язок продавати електроенергію за двосторонніми договорами через аукціон відповідно Порядку №499 було поширено і на виробників комунальної та приватної форми власності. Строк було продовжено до 1 квітня 2023 року Законом № 2479-IX від 29.07.2022.

З 1 квітня 2022 по 7 липня 2022 року Міністерством енергетики України був прийнятий Наказ «Про врегулювання питань електричної енергії виробниками електричної енергії за двосторонніми договорами», який зобов'язував продаж електричної енергії для виробників приватної та комунальної форми власності на Біржі.

ВИРОБНИКАМИ ПРИВАТНОЇ ФОРМИ ВЛАСНОСТІ

* з1 липня 2022 року

ПРОВЕДЕНО

116

ЕЛЕКТРОННИХ АУКЦІОНІВ

ПРОДАНО

14,21

МЛН. МВТ.ГОД ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

З 8 липня 2022 року згідно зі змінами до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо врегулювання питань продажу електричної енергії виробниками електричної енергії за двосторонніми договорами (Закон 2371-IX) отримали зобов'язання здійснювати продаж електричної енергії на електронних аукціонах УЕБ. Реалізація електричної енергії виробниками, які відповідно до Закону 2371-IX отримали зобов'язання реалізовувати електроенергію на УЕБ, наведена в таблиці нижче.

Так, виробниками приватної форми власності (крім тих виробників, яким встановлено «зелений» тариф, та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку) проведено 116 аукціонів та продано 14,21 млн. МВт.год. електроенергії.

Спеціальні сесії з продажу пакетів лотів

З вересня 2021 року відповідно до Порядку № 499 АТ «Укрзалізниця» отримала можливість закуповувати електроенергію на УЕБ неподільними пакетами по 25 лотів з терміном поставки до 36 місяців.

Реалізація пакетами лотів наведена в таблиці нижче.

Показники	2021	2022
Обсяг, МВт.год.	4 936 050	647 700
Кількість аукціонів	1	1
Тип графіку продажу	BASE	BASE
Період відпуску	01.10.2021 – 31.12.2022	01.01.2023 – 31.03.2023

Двосторонній безперервний аукціон

25 липня 2022 року Аукціонний комітет погодив Регламент організації та проведення електронних аукціонів за технологією двостороннього безперервного аукціону на «Українській енергетичній біржі». Було затверджено графік проведення таких аукціонів - кожна середа з 10 серпня 2022 року.

Такий аукціон передбачає торгівлю стандартизованими продуктами, коли продавці та покупці виставляють свої стандартні заявки та укладають угоди шляхом метчингу.

Продавцями на таких аукціонах є:

- виробники електричної енергії — державні підприємства, а також господарські товариства, частка держави у статутному капіталі яких становить 50 відсотків та більше, господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 відсотків та більше акцій (часток, паїв) належать іншим господарським товариствам, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств, комунальні унітарні підприємства, юридичні особи, у статутному капіталі яких 50 відсотків та більше акцій (часток) належить комунальному підприємству або територіальній громаді, дочірні підприємства таких підприємств або юридичних осіб;
- виробники електричної енергії - приватної форми власності (окрім тих виробників, яким встановлено «зелений» тариф та виробників електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку).

Покупцями на аукціоні є учасники ринку електричної енергії, які мають намір придбати електричну енергію відповідно до умов аукціону та не обмежені діючим законодавством та регламентом.

ТОВ «УЕБ» в своїй діяльності керується чинним законодавством України та внутрішніми нормативними документами біржі. Правопорушень з боку організаторів та учасників аукціонів, за які передбачено застосування санкцій, не виявлено. Протягом 2022 року обґрунтованих скарг стосовно роботи ТОВ «УЕБ» як організатора аукціонів з купівлі - продажу електричної енергії не надходило.